

Oglas, pripremlana itd.
tiskaju i računaju se na temelju
običnog cienika ili po dogovoru.

Novići za predsjednik, oglasno
članku se napuštanom tij poloz
icom post. Štedionica u Beču
na administraciju lista u Puli.

Kod naručbe valja ročno oz
naciti ime, prezime i neželjivo
pošt., predsjednika.

Uko list na vremje ne primi
naka to javi odpravnici u
otvorenem pismu, u koj se
se plaća poština, ako se iz
vana napiše „Reklamacija“.

Cekovnog računa br. 847849.

Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Slogom rastu male svrave, a ne s logom sve do poljubivog... Narodna poslovica.

Izlazi svakog četvrtka u
podne.

Nestiskani dopisi se ne vraćaju
spodirani ne tiskaju, a
nefrankirani ne primaju.
Predplatna poštarnica stoji
10 K. u obć. 5 K. u obć. } na godinu
ili K. 5 —, odn. K. 250 na
pol godine
Ivan carevine više poštarnica.
Plaća i utužuje se u Puli.

Pojedini broj stoji to h. za
stali zo h. kolji u Puli, toli
izvan iste.
Uredništvo i uprava nalazi se
u „Tiskari J. Kropotić i dr.
(Via Sissano), kamo neka se
naslovjuju sva pisma i pred
plate.

Odgovorni urednik i izdavatelj Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare J. Kropotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu. (Via Chiozza 12)

Globe ras — pak sam se tuđaju!

Vraćamo se na predmet, radi
kojeg bivaše predposlednji broj na
šega lista zapljenjen. Nemožemo od
manje, jer nas silno peče gledajući
kako se kravato stetični žuljevi našega
naroda treše za njegovu pogubu —
za njegovu moralnu smrt — a pod
zaštitom c. k. vlade! Krava je to
rana na našem narodnom telu, koju
nam je žadao ljudi narodni dušma
nini privolom i odobrenjem c. k. vlade.
Bolna i žestoka bila bi već sama po
sebi, a tim bolnjom i žestom po
staje kad se znade, da je zadana pri
volom i odobrenjem vlade, koja se
hvasta, da je tobož svim narodom
jednako pravedna, da se brije tobož
istom otčinskom brigom za sve na
rade Austrije. Koliko gorke ironije u
tim njezinim rečima, koliko sprudne
u toj njezinoj tvrdnji s našim na
rom!

Talijanska većina u istarskom
saboru prkiomčarila je u poslied
njoj sjednici zadnjeg zasedanja na
predlog najbesnjeg našeg narod
nog protivnika predlog, da se dade
iz zemaljskih sredstava zloglasnom
talijanskom nazovi školskom družtvu
podpora od 10.000 kruna.

Svoj predlog zasolio je i tim,
da će se tim novcem okoristiti i slav
enska djeca Istre, jer da će lahko
postati dionici talijanske škole
i talijanske kulture!

Sad pitamo svakoga, koji imade
iskricu poštenja u sebi, je li moguće
u obće opravdati ovakov predlog ve
ćim cinizmom i bezobraznjom smje
losti nego li ga je opravdao onaj
ljudi naš dušmanin? Turio nam je
nož nemilosrdnou rukom usred srca,
pak se kesi zlorado dovikujuč nam:
veseli se robe, ta nož taj sam na
brusio na tvojem brusu!

Prkiomčarili su, omaj bezdušni
predlog, jer zastupnik našega naroda
nebjijaše u saboru. Nisu imali obraz
ni odvažnosti doneti svoj predlog
na razpravu u finansijskom odboru,
već ga postavile i prihvatiše potajno,
u odsutnosti zastupnika našega na
roda. Znali su oni vrlo dobro, da
bi bilo došlo u saboru do sablaznil
kavke nije jošte doživio na sablaznil
bogati istarski sabor, prije nego li bi
bili dopustili zastupnicu blednog na
šega naroda, da se prihvati onako
pogani predlog. Ali oni ga proturaše
potajno, iz zasjede!

Što je iz tega preostalo našim
zastupnikom? Ništa drugo nego dig
nuti svoj glas u javnosti i na kom
petentnom mjestu u znak odlučnja
prosvjeda proti onom saborskem za
kuječku, sa zahtjevom, da ga vlad
radi njegove skrajne nemoralnosti
na potvrdu nepredloži. Oni poduzeše
sve, što im je rodojubna dužnost
nalagala i što im se činilo najshod
nijim, da odkloni toliku pogibelj od
svoga naroda. Ali svi njihovi koraci
ostaše bezuspješni! Njihove ustmine
i pismene molbe i predstavke nena
dješte odziva ni u Trstu ni u Beču!
C. k. vlada predložila je onaj bez
dušni zaključak talijanske većine
istarskoga sabora na previšnu po
tvrdnu. I dobio je potvrdu proti svakom
očekivanju, ne samo s naše, već i s
protivne strane.

Talijanski listovi Primorja ne
znađaju zatajiti svoga iznenadjuju
i svoga veselja radi neočekivane po
tvrdne. Opojeni tolikom milosti c. k.
vlade kliču od radosti, što im je
pošlo sretno sa rukom zadati smrtni
udarac slavenskomu robu Istre. —
Bedaci ste, smješni i lakovjerni —
poručuju nam rečeni listovi — jer
ste mislili da imade i za vas pravde
na svetu! U zvučnim člancima pod

nastalom „Lega Nazionale e. l.
Imperatore“ (L. N. i car) nasto
pričazati svojemu občinstvu kako je
njihovo školsko društvo cijenjeno i
na najvišem mjestu i kako je uzaludna
naša borba proti istom, jer je
s njima e. k. vlada i — sam car!
Bože milij, koliko drživoti s
jedne i koliko zaslijepljenosti s druge
strane! Jedni stavlju u savez vla
dara sa društvom, kojega predstavnik
bijaše radi izredentizma razpušten,
a drugi nevide ili neće da vide kamo
vode skrajni putevi toga društva!

Što da činimo sada? Zar da
klonemo duhom il da se predademo
na milost i nemilost onim, koji nam
privolom c. k. vlade grob kopaju?
Nipošto!

Talijani plivaju od radosti. Oni
kliknu od veselja — jer da je i car
s njima! Dobro! Mi znamo, da imaju
za sebe vladu, sve oblasti i zloglasno
društvo „Dante Alighieri“, služ
benu i neslužbenu Italiju — sve je
za njih i uz njih, docim mi neimamo
nikoga, već našu jednokrvnu braću.
Ta nas braća zapustili neće, jer smo
krv njihove krv i jer — krv nije
voda. Ta braća znaju, da smo mi
pri u udarcu i kad bi nestalo nas,
dosli bi oni na red.

Proti bogato podupiranoj talij
anskoj družbi, valja da se bori naša
skromna „Družba sv. Cirila i Me
toda“. Nju su i do sada podupirala
naša braća izvan Istre, pa će stalno
i odsada, još većim marom i podvo
strukčenim silama — jer nam je za
prijetilo nova, grozna pogibelj. Talij
anskoj družbi otvorilo se novo, bo
gato vrelo, zemaljska blagajna siro
mašne Istre. Ona će se njom od sada
obilato okoristiti, jer znade, da u
Beču, gdje nernare za naš zdvojni
vapaj, neće imati više zaprieka. U
Beču su zaboravili, da su jur i oni

vapili, a sam Bog znade, što buduć
nost u svojem kruhu nese!

Ovo tužno razmatranje nemo
žemo ljepe zaključiti nego li sliede
ćim ogorčenim poklikom, što ga je
napisao ovađašni naš vredni drug
„Omnibus“ u svojem 97. broju
od 10. o. mj.

Austrijo, tako nam Hrvatima
vracaš one velike usluge, koje smo
ti davali odkad postojiš. Pače! Tako
si nam zahvalna za tvoj vlastiti
život. Dà, da nas Hrvata nije bilo,
nebi bilo ni traga ni glasa više tvo
jemu imenu. Zar si nas zato raztr
gal, tielo naše za to si raskomadala,
da nam sada još okrutnije mo
žeš zadavati otrvne rane u naše
kravo srce!

Plaća naše odanosti je predlo
ženje onakvog proračuna na Previšnu
potvrdu.

„Daj, austrijska vlado, dozvoli
Legi“ još makar 100.000 kruna
našu muke, ali sjeti se: da pritisnuto
jače, sve to više skače!“

Iz carevinskoga višča.

Beč, 18. febrara 1905.

Tri dana ovoga tjedna vodila se je
razprava o proračunu za 1905. u prvom
čitanju. U doba kad je još parlament
jos redovito radio, nije se kod prvoga či
tanja nikakva razprava vodila, već se je
odnosne osnove jednostavno izrucalo pro
računskom odboru na razpravu i izvje
štaj. Tek u drugom čitanju vodila se je
razprava, občinita i podrobna. Razprava
u prvom čitanju je ostalan iz dobre ob
strukcije. Međusobnim dogovorom stra
naka odlučilo se je da kod te razprave
govore po jedan, dva, tri člana svakoga
kluba već kako je koji manje ili više bro
jan.

Utorak govorio je i ministar pred
stavnik

Sve do konca XVIII stoljeća opstojao je
n. pr. u Kopru samostan, ukinut pod Jo
sipom II., u kojem se je kroz toliko sto
ljeća glagoljalo. Taj samostan bio je usta
novljen g. 1461., kad su duž mletački
načelnik i biskup koparski ustanovili od
nosni red u naročitu svrhu, da se uzmogn
obavljati služba božja za slavenske stanov
nike i vojnike, koji su bili u tom gradu i
za okolišane. Iza tih činjenica ne treba da
navadjamo drugih, kao što da je obstojao
samostan, u kojem su se glagoljasi odga
jali, da im po različitim mjestima kršnih
i drugih knjiga, porelja, natpisa pisanih
glagoljicom, da je bilo za reformacije baš
u Istri ljudi, koji su se zanimali za pre
vadjanje svetih knjiga, da je takav bio
koparski biskup Vergerij, Stjepan Kozul,
Franković i drugi. Da nije bilo u Istri
naroda hrvatskoga i slovenskoga, i bi
bilo u njey ni takvih ljudi.

Kako već rekoh, bio je taj narod
zamr'o, naročito u prvoj polovici pro
šlog stoljeća. Dobaурсka, godine 1835.
može se reći, da se nije dojmljala Istre;
burna godina 1848. nesto se kosnula našeg
naroda. Priopovijedali su mi mladići onoga

PODLISTAK.

R a d

oko budjenja narodne svijesti hr
vatskog i slovenskog naroda u
Istri u zadnjih 50 godina.

(Predavanje prof. Vj. Spinića na svečanoj akup
stini priredjenoj u proslavi smrti blagopokojnog
Dr. Dinka Vitezla u Beču.)

Gospodo i braćo! Bit će tome mjesec
dana, kad mi je jednom predsjednik istar
skog kluba rekao, da bi željeli, da pre
djenu u tom klubu o prilika Istre u
drugoj polovici prošlog stoljeća. To isto
su mi rekla četvorica, petorica njih, što
su prije nekoliko dana bili kod mene u
parlamentu, a kad tamo čitao sam u no
vinama, da ēu ja govoriti o Istri u zad
njih 50 godina. Nije doduše velika razlika
između govora i predavanja i ja ēu u
koliko budem mogao prikazati kada, kako
i tko je budio Hrvate i Slovence u Istri
u zadnjih 50 godina.

Hrvatski i slovenski narod u Istri
zamr'io je bio, zbilja usnuo tvrdi san u
prvoj polovici prošlog stoljeća. Iako ve
lim, da je zamr'io, ne velim, da nije ni

kada m živio taj narod, kako bi to hijeli
razni njegovi protivnici; paće taj narod
živio je životom jakim i može se reći, da
je dva puta Istre dao život. Prvi put VI.,
VII. stoljeća prema svrši seljenja naroda,
kad koga je Istra mnogo triptela od mno
gih barbarskih naroda kao Gota i Langobarda,
što su se selili u Italiju. Istra bila
je opustjela; ono malo ljudi, što je pre
ostalo, Rimljani ili „porimljeni“ (po
latinski) starosjedioci bili su u gradicima
ili su utekli u zabitne krajeve, a ovih
ostanci miskim, da su Čiribirci. Osim tih
malih ljudi nij bi bilo drugih, dok nijesu
Hrvati i Slovenci dosli u VII. stoljeću
kad su od tada glavni obitatelji Istre.
Drugi put dalji su života Istri Hrvati po
priči XVII. stoljeća, XVI., XVII. stoljeća
bile su najne zavladale u zapadnim ko
tarima Istre kužne bolesti, od kojih su
ljudi ponurili i po gradovima i po se
lima. U gradicima nije bilo više od 100,
80, 70 stanovnika.

Republika mletačka, koja je bila za
posjela od XIII. — XV. stoljeća zapadne
gradove i njihove okolice i koja je sma
trala Istru svojom kolonijom, te nastojala

koliko veću korist od nje imati i izmisi
ju, zvala je u opusjelu pokrajinu Hrvate,
da uzmogn od pokrajine i nadalje imati
korist. Hrvati, koji su morali bježati pred
Turcima, rado su se odazivali tom pozivu
„Serginissime“. I tako su Hrvati po drugi
put napuštili Istru, zadobili velika imanja
i pučanstvo je sve više rasio. Kakvim ži
votom su živjeli Hrvati i Slovenci Istre,
vidi se iz „Razvoda istrijanskoga“ pisana
XIII. stoljeća. Zapadna Istra bijase razdi
jeljena u tri gospodstva, a gospodje nijesu
znala, gdje su im medje, pa su isla okolo
stavljeni medje, da se znade, konu što
pripada. Odnosni recimo zapisnik pisani je
također hrvatskim jezikom i to kako se
naročito veli „ervacki“ (hrvatski) za
ptik. A to znači, da kad su i gospoda
smatraju nužnim da za pub pišu hrvatski,
da je hrvatski put morao biti u jaku
velikom broju i znamenit, te cijenjen u toj
pokrajini. Druga je to činjenica, koja do
kazuje jakost života Hrvata i Slovenaca u
Istri, a ta je slavensko bogoslužje i
to ne samo na otocima, ne samo u Li
buršnji, nego po cijeloj i zapadnoj Istri,
paže i po nekim grčkim zapadne obale.

Politički pregled.

U Puli 15. febrara 1903.

Austro-Ugarska.

sjednik i voditelj pravosudja. Ni ovaj nije bio dug u svojem govoru, i bolje je tako. O narodnih pitanjih pozvao se je na ono što je reklo 24. januara. On se nuda da će doći do sporazuma između narodnosti. I vlada će pri tom učiniti svoju, na temelju zakona. Prigovaralo mu se je, da se je vlada izrazila i za samostojne odluke. Kad nebi toga mogla, onda nebi on ostao ministrom predsednikom niti jedan dan. Zahvalio se je stranakom što su se dale na rad i što su užegle prešne predloge. On ne misli, kako mu se e podmitalo, potlačiti državljanske slobodštine, pravo udrživanja i sastajanja, niti sputati novine. On hoće, da na temelju zakona, zajedno sa parlamentom, rješava mnoga neresena, politička, narodna i gospodarska pitanja. Gleda ovih poslednjih htjeo bi da parlament svrne svoje poglede na one pokrajine, koje se nalaze na jugu monarhije, a među ovimi osobito na Dalmaciju. U tih pokrajina valja mnogo tega učiniti. Obzirom na dogodjaje u Ugarskoj veli, da vlada stoji na na godbi od 1867. Ako bi se je htjelo rušiti, vlada će znati mirno al i neustrasivo braniti interesove polovice monarhije.

Voditelj ministarstva pravosudja dr. Klein uzeo je reč da odgovori na napadje na Gleispacha i njega sa strane dra. Tavčara. Odgovarao se da puno tempa menta, i kao da se obrani proti napadaju, al napokon i nehotice priznao je nezakonitost postupka višega suda u Gracu; i priznao je suted istinitost navoda dra. Tavčara da u Gracu ne ima ni jednoga višega savjetnika Slovenca.

Čeh dr. Kramar s jedne strane i Njemač dr. Menger s druge strane izrazili su se prilično mirno o sporazumu česko-njemačkom, tako da se vidi, da bi ga jedni i drugi rado. Dogodjaji u Ugarskoj mogli bi doprinjeti da se Čehi i Njemci, pa i drugi narodi sblize. Medju zastupnici iuna sve jačih glasova, da se pretrgnućem gospodarske svezne nebi imalo čekati dok se Magjari ojačaju i dok je njih volja, nego da bi se to imalo odmah učiniti.

Dr. Ivčević, samodruži govornik iz „slavenske sveze“, reko je da mi Hrvati i Slovinci neznamo nikaka uzroka ronići suze nad udržanjem dualističkog sustava, jer isti znači hegemoniju Njemicu s jedne strane, a Magjara s druge, te poniženje Hrvatske i Slavonije na ugarsku pokrajinu. Ta sustav je takodjer kri, što Dalmacija nije ni danas vezana željeznicom kako treba sa ostalom monarhijom. Da su Magjari u cijeloj monarhiji više manje gospodari, krivi su poglavito Njemci i drugi, koji neće da se provede narodna ravnopravnost, i koji smatraju da se ruši posjedovno stanje ako se i drugim narodom stogod dade. Ako se hoće urediti odnose, mora zavladati narodna ravnopravnost ne samo na papiru nego i u

tinu. Hvali ministra predsjednika, što si je vlade pridržala samovlastne odluke. Zabavljaju se na reči što ih je rekao u prilog južnih pokrajina osobito Dalmacije, pak crta u kratko nezinu nevolju.

I sladki Rizzi je progovorio, u imenju talijanskog kluba. Mjenaju se vlade, ali s Talijani postupaju sve gore nego i s drugimi narodi. Nije čudo da vlada i drugi sledi, pak da Niemci smatraju Trst njemačkim gradom, a Slaveni Istru svojataju i hoće da ju utjelove velikoj Hrvatskoj. Pritužbe Talijana zabaveju vlade. Za neznatne manjine uzdržavaju se u naših gradovih njemačke pučke i srednje škole, a mi moramo sami svoje narodne škole uzdržavati. Neznamo čisto talijanskog učiteljišta. Nedaje se na potvrdu sa borskih zaključaka. Neda nam se talijanske univerze. Mi izjavljamo već da neznamo povjerenje u vladi. Odgovarajući dr. Ploj veli, da mi Talijani, obratno od mnijenja drugih stranaka (nepričavaju li se ovdje sladki Rizzi kao onaj poznati surije i crkvi?), priznajem svakomu narodu u Austriji pravo da dobiju škole potrebita za njihov narodni razvoj i da s toga priuštaju južnim Slavenom sveučilište, dokako u kojem slavenskom gradu. Na dalje veli, da dr. Ploj no poznato dovoljno odnosa u Primorju. Trst uzdržava u najblizoj blizini Trsta, u okolini 10 slovenskih škola sa 58 razreda i 61 učitelja, uz trošak od 60.000 kruna na godinu. U gradu neda slovenske škole, i zahtjev na nju ne proizlazi iz kulturne nužde nego iz nadodne politike. Slaveni teže za nadavljanjem u Primorju.

U stvarnom izpravku odgovorio je dr. Ploj dru. Rizzu. Nije istina, reče, da Talijani priznавају drugim pravo na škole potrebite njim za narodni razvoj. Grad Trst sa 1000 slovenske djece neima slovenske škole. U Istri preko 14.000 djece dužne polaziti školu neima škole, Talijani nedaju troškova za obstojeće škole u Sveti Lovreču i Sušnjevcu. Talijani u Gorici dali su slovensku školu na medji grada u nepovrboj kusarni. Slovenci grada Trsta zahtjevaju slovensku školu iz kulturne nužde, a ne iz politike, onako kako su Talijani u okolini ustanovali talijanske škole Slovenci i Hrvati teže za raznopravnostu, a ne za hegemonijom. Talijani privatno i sami priznaju da su u posjedu hegemonije i da je nedaju iz ruku.

Pošte svršene razprave nebijaše nikavog glasovanju, već se je osnova o proračunu izručila proračunskom odboru.

Posuda od 51 milijun kruna vladi dozvoljena.

Ono radi česa je Koerber poglavito pao, dobio je Gautsch u jednoj sjednici. Dne 17. februara se je razpravljala osnova vladina, kojom je molila dozvolu da može uzeti zajam od 51 milijun kruna za po-

punjene blagajničkih pretiščaka. Razprava bila je jako kratka. Osnova bila je prihvaćena velikom većinom glasova.

Uredjenje kongres katoličkih dušobrižnika.

Na zastupnike dosla je koja tisuća molba od njihova svećenstva za uredjenje, poboljšanje kongresa, dohodaka svećeničkih.

Svećenici-zastupnici imali su u toj svrzi odulje vičeće, i odlučili su da se postavi u tu svrhu prešan predlog. Kao prvi predstavnik bio je odlučen dr. Stojan, obilježen u cijelom parlamentu. On je skupio za predlog preko 200 podpisa svih narodnosti i skoro svih stranaka. Uspej je i u tom da se nije protivila predloga niti svenjemačka stranka. Jedini socialni demokrati uzprotivili su se. Ali i oni jako blago, i s načelnim razloga da se imadu same crkve brinuti za svoje svećenike pak "da bi viši svećenici koji imadu velike dohodke morali pomoci nižim, siromahom". Predlog, prihvaćen skoro jednoglasno, poslije kraljevog obrazloženja dr. Stojana, poziva vladu: da cim prije, svakako već u ovoj sesiji podnesi zakonsku osnovu za uredjenje kongresa katoličkih dušobrižnika, i to po slijedećim načelima:

1. Dohodci neka se urede tako da budu odgovarali današnjim odnosom življenja i današnjoj vrijednosti novaca. Tu nek se uzme u obzir sve vrsti dušobrižnika.

Nek se uvedu doplati po starosti.

3. Kongresa nesmije biti obtećena sa zakladnimi obvezami niti sa izdatci za nuzdne nadomješljive.

4. Koc gospodarskih zemljista ima za fusuvaljati čisti katastralni dohodak; kućni vrt je slobodan od fasije. Štolinaria i navadne mije izključene su od fasiranja.

Mirovine moraju bar toliko iznajnati, koliko posljednja plaća. Mirovina ima se davati izključivo iz vjerske zasluge.

U jednom pogovoru rekao je jedan svećenik: ako nebi htjela toga država učiniti, nek vrati crkvam ono što njim je država uzela, pak će se oni i bez države pomoći.

* * *

Mnogi svećenici tuže se, i sa svim pravom, na pobir, to jest da moraju kao prosjaci idući od kuće pobirati kojesta a da mogu živjeti. U parlamentu, kad bi i komponentan bio za to, teško bi se moglo što odlučiti, jer se u raznih pokrajina razno misli o pobirih.

Ukinutje pobira moglo bi se urediti u pojedinim saborih za dotične pobrajine. Imalo bi se provesti raztereteće odnosnički župljanja onako po prilici kako se je provelo zemljistno raztereteće.

doba, da se je onda u Pazinu pjevalo „Jos Hrvatska“. I austrijska vlada se sjetila onda nas — cijelu Istru je već bila tada pod austrijskom vlasti — sjetila se našega naroda, kad je bila u nevolji, pa ga putem svećenika pozivala, da se digne na junačke noge, da obrani svoju slavensku Istru od tudjina, od Talijana. Tako su pisale lasti godine 1848. Ali to je samo za ljudi probudiću na narod, bilo što je u Istri između 50—60 godina zavladao glad, bilo što je zavladao kruti absolutizam, kakvog ni prije ni poslije nije bilo. Tmina neka je vlada. I dok su Talijani imali svojih ljudi, koji su se odgajali na različitim sveučilištima narodito u Padovi u duhu narodne evolucije, Hrvati i Slovinci nijesu imali takvih ljudi.

U toj tminini pokazuju nam se kao zvezda daničica Juraj Dobrila. Rodjen god. 1812. u Ježenju, občine i župe tinjanske, kotara pazinskog i biskupije tršćanske; učio nešto pučke škole u Tinjanu, a po učavao ga je pop Radetić, a nešto kod franjevaca u Pazinu. Odalje pošao franjevima u Karlovac, gdje je i svršio gimnazijalne nauke, dok je bogoslovne u Go-

tici. Bio zaredjen g. 1873. i promisio u svojoj rođnoj župi tinjanskoj; službovo je posve kratko vrijeme u Hrušici slovenskom kraju — vidi se, da se ni onda nije činilo razlike između Hrvata i Slovincu. Biskup ga zatim poslao na više nauke u Beč, gdje je zadobio doktorsku diplomu, postao katehetom i ravnateljem djevojačke škole, a kasnije profesorom i ravnateljem na ustrojenoj bogosloviji u Trstu te kanoniku i župnikom stolne crkve. Godine 1857. postao je biskupom porečko-puljskim, a godine 1875. pošao je za biskupa u Trst, gdje je god. 1882. izdahnuo svoju veliku dušu. Uza sve svoje zvanične poslove, koje je uvijek zdušno obavljao, nije nikada zaboravio stalež, ni naroda, u kojem je niknuo. Prvi put god. 1853. kad je u Istri zavladao veliki glad, stavio se je na čelo drugima i s njima sakupljao dobrovoljne prinose za gladijuće i sabrao ih na 50.000 for. To spominjera također zato, da se vidi, kako se je onda marom jednoga čovjeka sakupilo dvostruko od onoga, što je austrijska vlada podijelila sa postradale u Istri n. pr. god. 1903. Može se reći, da je već time bacit neku

ključ budženja u narod, jer mnogi su doznali, tko je sakupio onaj novac i kakav je to čovjek. Ali više je on uzradio za budženje naroda drugim jednim djelom, naime svojim molitvenikom „Otče budi volja Tvoja“. Reći ćete gospodo, molitvenik — molitvenik, ali u tom slučaju je taj molitvenik imao veliko značenje. Pomanjkaše su u Istri i crkvene knjige za svećenike i druge knjige i molitvenici, što su kad bili štampani. U kraljev doživjela je ta knjiga 3 izdanja u velikom broju primjeraka do 10.000, pak opet 4000, onda ponovno 10.000 u svemu do 24.000. Ta knjiga je došla u ruke svećenikom, koji nijesu već da tako rečenim imali otkuda da se Bogu mole, ona im je služila kod službe Božje prije podne i naročito poslije. Tu knjigu su kupovali i privatnici, zaslužujući čitat, a neki su se iz nje naučili i čitati da uzmognu sljediti kod svete mise. Ovaj molitvenik služio je dakle svećenicima i svjetovnjacima u crkvi i kod kuće. I mornarima na moru je služila ta knjiga i ostalim, koji su znali čitati.

(Nastavite će se)

U poslednjoj sjednici poljskoga kluba došla je na razpravu i vladina osnova glede uvađenja. Klub je zaključio staviti kod drugog čitanja osnove slijedeće izpravke: 1. Jednogodišnji dobrovoljci, koji nisu položili čašničkog izpla, neimaju više služiti drugu godinu. 2. Svršeni djaci radnih i viših državnih obrtnih i trgovackih škola jesu posve jednaki svršenim djakom gimnazije, što se tiče prava na jednogodišnje dobrovoljstvo.

Parlamentarno povjerenstvo poljskoga kluba držalo je sjednicu, u kojoj je zaključilo, da se klub predloži, neka glasuje proti predlogu njemačkog zastupnika Derschatt, koji ide za tim, da se carevinsko viće složno upzrovi pretjeranim zahtjevom Madjara. Povjerenstvo misli naime, da je za razpravu svih pitanja, koja se proteže na odnosa Austrije naprav Ugarškoj, dovoljno nagodbeno povjerenstvo, a što se tiče predloga Derschatt, drži, da će on i tako zadobiti u parlamentu dostatnu većinu.

Sve stranke carevinskoga viće, osim socijalista i radikalnih Niemaca, očitovali su, da u njihovom glasovanju kod poznatog sukoba sa zastupnikom Sternbergom nisu htjele demonstrirati proti predsjedniku grofu Vetteru, koji je nakon nepovoljnog zavjetovanja i dana ostavku. Grof Vetter je nesrećno formulirao pitanje na parlament, koji ga nije dobro ni razumio i tako nehoti glasovao proti predsjedniku. Kako se glasa birati će opet sve stranke, izuzima socijalista i radikalnih Niemaca, grofa Vettera predsjednikom carevinskoga viće. (izabran je opet Ur.)

U Madjarskoj je od sada položaj nepromjenjen. Sada su već svršili izbori po čitavoj zemlji. Kralj je pozvao k sebi razne političke muževare na dogovor. Dne 18. o. m. bio je kod kralja grof Andrássy, klovodža opozicionih stranaka.

Hrvatski zastupnici na zajedničkom saboru u Pestu u mjesecu aprili 1903. izabrali su, da će do konačnog imenovanja novog ministarstva, dotično stalne nove vlade, sačinjavati samostalan skupinu ili posebni hrvatski klub. Taj će klub hrvatskih zastupnika pri svakoj zgodbi dolaziti putem svojeg predsjednika u doticaj sa ostalim strankama zastupničke kuće. Predsjednikom kluba izabran je dr. Tomasić a tajnicom dr. Šilović i Popović.

Hrvatski sabor je još zaključen prošloga tjedna. Zasjedao je od dne 12. decembra prošle godine. Rješio nije ni jednog pitanja osobile važnosti. Najviše vremena izgubio je razpravom zemaljskog protačuna. Ni vladina stranka ni opozicija nepokazala, da shvaćaju ozbiljnost

U Spomen popa Frana Sablića, rođen u Cresu 31. VI. 1873. umro u Prviću 23. i 1905.

Odkada te majka odnijihala vlasta, Vjeran drug si bio priečora i rada, Nisi znao što su igre razbijebige, Zabavom ti bile omiljene knjige.

U slabuštu tuelu volja tvoja jakka Kopnica ti skloni oca siromata, Da ispunji tvoje najsvjetije želje, A njemu da budeš dika i veselje.

Na trnovoj stazi nauka i muka Oskudno te tudja milovala ruka, Stradanju i prierog bijahu ti drugom, Za koricu crnu mnogima bje slugom. I kada si patnja prebrodje more, Težkih svojih truda ubrzo lovere,

U zanosu srca pregnuo si žarom, Da se sav posvetiš cresskim ubogurom.

S pregauju tvoja neumorna rada Budućnosti bolje krijepli naš nado, Ali jao, eto klonule ti site, Smrt nam te ubroji medju žrtve mire.

S Bogom imenjače, u zvanju mi drože, Na tom svetu rjeđko cyale su ti riže, Tamo nek uživa blaga duša tvoja Vječni miris ruža rajskega perivoja.

CUNSKI top FRANZ.

Nastavak u prilogu.

položaja po Hrvatsku. Vladina stranka siedi slopa nesretnog razbana Khuena a opozicija, poticavana i razvijana, kralja se je medjusobno. To je žalostna slika poslednjeg zasjedanja sabora kraljevine Hrvatske.

Crna Gora: Turki su vojnici na crnogorskoj granici ubili ovih dana jednoga crnogorskog pastira. Crnogorska je vlast proti tomu prosvjedovala i zatražila, da se krive kazne i da se dade odšteta obitelji ubijenoga. Po starom turskom običaju izaslati će se povjerenstvo na lice mjesata, dati obitelji nešto odštete, obećati, da će strogo krive kazniti — i nedjela turskih vojnika će se po navadi svako toliko optovati.

Rusija.

Iz Petrograda javljaju, da se je dne 20. o. m. treće rusko ratno brodovlje zaputilo prema dalekog istoka. Ono će se brodovlje zadržati s drugim brodovljem prije nego li zaplovi u žuto more.

Sa ratišta u Mandžuriji javljaju, da dolazi tamo češće do sukoba između predstava i da se obje vojske sve to više uvršćuju.

O umorystvu velikog kneza Sergija govorimo na drugom mjestu.

Glavna skupština udruge sv. Mihovila u Rubeših

(občina Kastav).

Udruga sv. Mihovila u Rubeših obdržavala je dne 2. februara o. g. podne svoju glavnu skupštinu, kojoj je prisustvovalo preko 50 udrugara, a kao gostovi obč. glavar g. Kazimir Jelusić, obč. savjetnici gg. Fran Dukić i Fran Ferlan-Garić, g. Ivan Baćić iz Jurčićeve i družveni liečnik g. dr. Kajetan Dabović.

I. Predsjednik g. Vjekoslav Šinčić sa zadovoljstvom konstataira je dovoljan broj članova udruge i otvorio skupštinu, pozdravio je skupštinske izpricav odsutnost veleučenog gosp. prof. Vjekoslava Spinčića kao udrugara i člana nadzornog vijeća, koji zapričezen zastupničtvom na carevinском vijeću u Beču, pozdravio je pismeno skupštinare, na što su i skupštinari jednoglasno odzdržavali družvenom prijatelju, uzključivu srdačno Živoj Spinčić! Spomenuo je pokojnog udrugara Marijana Rubeša - Plovanića, koji je dne 24. aprila prošle godine umro u vremetu mladosti i koga su udrugari sproveli, na što je skupština pokojniku uzključivala "Slava".

II. Sledilo je čitanje zapisnika prošlogodišnje glavne skupštine po g. tajniku Malu Mavaru, koji je zapisnik skupština jednoglasno odobrila.

III. Kad treće šećke dnevnoga reda izvjestio je g. tajnik o poslovanju udruge u godini 1904., da je odbor obdržavao dvanaest sjednica; da su bili pozvani udrugari, koji su zaostali sa uplatom članarine, da istu uplate ili da će ih se smatrati, da su odstupili iz družstva; da se je zaključilo neka svaki član platiti družveni znak; da se je dobiovalo pisaci stol; da je udruga priredila družvenu zahvalu u "Narodnom Domu" u Kastvu dne 8. maja prešlo god., kada zahava doprinela je udrugri: čestitka dobitka 114 kruna i 40 para. Hvala "Hrvatskoj čitao-nici" i "Narodnom Domu" u Kastvu, što su bezplatno ustupili prostorije za zahavu i pjevačkom družtvu "Istarskoj Vili" u Kastvu, što je dragovoljno održavala se pozivu odbora "Udruge" i sudjelovala kod zahave.

Kako svake godine tako je i prošle udruga godišnjicom osnutka proslavila svečanom svetom misom i propovedi u crkvi sv. Mihovila prvu nedjelju augusta, što je sve obavljeno učenjem gosp. dr. Ljudevit Čiković, už velečastnog gosp. dekanu kastavskog Antuna Ellera, na čemu im se udrugra najdražnije zahvaljuje. Istoga dana poslike podne bio je družveni izlet u Kastav k zahavi "Istarske Vile" u proslavu stogodišnjice "Stražnice" ili "For-tice" u Kastvu.

Svojim izvještajem izlje g. tajnik i zahtjevali su obč. zastupstvu u Kastvu na darovanju 50 kruna udrugari u njezine dobrobitne svrhe i veleuč. gosp. profesoru Vjek. Spinčiću na darovanju slika Njeg. Veličanstva našeg cesara i kralja Franu Josipu I. i dr. Ante Starčeviću.

Prošla godine pristupilo je 28 novih članova a koncem godine 1904. bilo je začlanjeno 86 njih prisutnih a 5 odsutnih u Americi, ukupno 91 udrugari, pribrojiv k tomu pristupšte u tekućoj godini broj danas udrugra ukupno 96 članova.

Liepo sastavljeni izvješće g. tajnika odobrila je skupština jednoglasno i primila u dogodnoga znanja.

IV. Na poziv g. predsjednika izvestio je u ime zapričenog družvenog blagajnika g. Josipa Ferlan, občinski glavar g. Kazimir Jelusić, po pregledanih računih od nadzornog vijeća za godinu 1904. o blagajničkom stanju kako slijedi:

Prihod:

1. Višak u gotovini koncem godine 1903.	K 917:50
2. Članarina uplaćena od 86 članova za god. 1904.	1050:95
3. Od zaostale članarine utjehalo se u godini 1904.	8:75
4. Od 28 novih članova u god. 1904. primito u ime ulaznine po 4 krunе	112:—
5. Za knjižice po 40 para	11:20
6. Za 36 družvenih znakova unišlo	61:10
7. Čisti prihod družvene zahave	114:40
8. Dar občine Kastav	50:—
Svota prihoda u gotovini	K 2325:90

od kojih na god. 1904. odpada K 1408:40

Razvod:

1. Podpora bolestnim članovima	K 521:94
2. Podpora pogrebnim troškovom umelog člana Marijana Rubeša — Plovanić	100:—
3. Vienac istom pokojniku	15:20
4. Za znakovu žalost	6:20
5. Međunaraz za službu kod sv. misice na ljetnicu udruge	1:20
6. Družvenom liječniku, ljekarije i za liječenje bolestnih članova u godini 1904.	110:88
7. Novi piaci stol	18:—
8. Dva okvira za darovane slike	5:—
9. Nagrada družvenom tajniku	70:—
10. Nagrada družvenom blagajniku	15:—
11. Tiskanice	8:50
12. Poštarnica i pisanici te različiti omamni troškovi	13:55
Ukupna svota razhoda	K 385:47

Prispodobiti svatu prihodu u godini 1904. od . . . K 1408:40 sa razhodom od 885:47

Proizlazi višak god. 1904. K 522:93

Pribrojiv k istomu višaku god. 1903. sa K 917:50

Iznalašo je stanje blagajne koncem g. 1904. u gotovini K 1440:43 od kojih uloženo kod hranilice u Ljubljani K 900:— u ručnoj blagajni 540:43

Družveni inventar:

1. Imovina u gotovini, kao goru izkazana	K 1440:43
2. Aktivni zaostaci na članarinu od god. 1904. pošto ona do konca 1903. brisana	12:50
3. Nedignuti interesi 4% kod hranilice u Ljubljani do konca god. 1904. po prilici	40:60
4. Družvene pokretnine u odmoru	50:—
5. Slike sa okviri	10:—
6. Družveni znakovi u zalihi	193:90
7. Znakovi žalosti u zalihi	4:57
8. Tiskanice i knjižice	30:—

tako da družvena imovina

koncem g. 1904. iznalašu je K 1800:—

slovom jednu hiljadu i osam stotina kruna.

Prispodobiv družvenu imovinu koncem g. 1904. od K 1800:— sa onom koncem g. 1903. od 1386:60

Povećana je imovina u god.

1904. za K 413:40

Pošto je nadzorno vijeće pregledalo račune i kod g. blagajnika uvidilo uloženu knjižicu i gotovinu, predložilo je, da se družveni računi odobre i pošto udrugari pozvani od g. predsjednika nisu istim računom ništa prigrbiljivi, prihvatiši je skupština jednoglasno družvene račune, odubrila ih, odlučiv, da se od gotovine u ručnoj blagajni uloži u branilnicu koliko više moguće i dala odboru odsolutorij na iste za godinu 1904. —

V. Izbor novog odbora.

Predsjednik g. Vjekoslav Šinčić zahvalio se udrugaram na dosadašnjem posuzdanju i očitovalo, da ne bi nikako moguće prihvati ponovnog izbora za predsjednika.

Na to je slijedio glasovanje sa cedulicama i to sa 39 glasova izabrani je predsjednik g. Joakim Ferlan iz Rubesove.

U upravni odbor izabrana su nadalje jednoglasno slijedeća gospoda:

Vjekoslav Šinčić iz Rubesove, Mate Mavar iz Jurčićeve, Josip Ferlan iz Rubesove i Fran Dukić iz Trinajsticeve.

Odbor se je konstituirao izabравši tajnikom g. Matu Mavar a blagajnikom Josipa Ferlan.

U nadzorno vijeće izabrani su jednoglasno dosadanji odbornici, i to slijedeća gospoda: — Profesor Vjekoslav Šinčić, Ignacij Šinčić iz Rubesove i Josip Milibić Matulji.

Odbor se je sastavio i obnovio u Kastavčini, da se i druge županije slože i ustanove slične udruge. Težko im ne bi bilo, put im kaže udruga sv. Mihovila, po pravilih koje bi mogli ustanoviti slična društva i sklopiti između sebe zajednicu. Pridružili bi se mogli i iz susjednih občina k istoj, kad bi i tamo ustanovili udruge. Prinose što ih plaća svaki udrugari od 4 krunе ustupnine jednom za uvjek i svaki mjesec 1 kruna i 25 para članarine, to zdrav uz dobro volju lako učini, pak nedaj Bog bolesti siguran je za liekove i liečnika i za uzdržavanje a da mu ne trpi obitelj, niti da spade na teret občine i može reći, da ga tjudja milost uzdržava. Uz liekove i liečnika dobiva bolestni član na tjedan 10 kruna kroz 15 tjedana podpore, kroz drugih 20 tjedana 5 kruna na tjedan i to koncem svakoga tjedna. Iza 35 tjedana može dobiti još izvanrednu podrštu. A za slučaj smrti ne treba se obitelji zadužiti, kada prima od udruge 100 kruna za pogrebne troškove udruge.

Pošto su ovake udruge na korist občine i občinara a da same občine netreže toliko za bolničke troškove, koji u občini kastavskoj nadilaze godišnjih 14.000 od kojih polovicu plaća občinska a polovicu zemaljska blagajna, obećaje i na daje nastojati, da udruga dobije podršku občine, a mogla bi se obratiti molbom i na zemaljski odbor u Poreč, da i isti dade udruzi podršku, jer za siromašnog udružara priđeli i zemaljski fond polovicu bolničkih troškova. Kako je razvidno iz družvenih računa udruge ako i pomalo ljepe napreduje, a napredovala još bolje, što njoj iz srca želi i o čemu je osvjeđen da hoće poznajati marljiv rad odbora i danas imenovanog g. predsjednika, koji je u dalekoj Americi bio ustanovitelj i predsjednik sličnog društva medju tamnošnjim našim narodom i izstanički kod "Narodne hrvatske zajednice", koja od više godina sa velikim uspjehom djeluje za Hrvate u Americi, kojih je tamo do 200.000 duša.

Znajući, da će novi predsjednik po svojem izkuštu u sličnih udrugarskih poslovinu nastojati utiliti naprednjeg života udruži sv. Mihovila, pozdravlja g. predsjednik sa odborom i gg. skupštinsare, zeleći udrugu da napreduje na čest svojim članovom u cijeloj Kastavčini, pa da se i drugi Kastavci u nju ugledaju.

Pošto nije bilo dalnjih predloga, g. predsjednik pozove udrugare na složu rad i pozdravi sve prisutne te zaključi skupštinu oko 5. ure popodne.

Udrugari ostaše na okupu jošte parura zabavljaju se medju sobom uz časuvina u gostionici družvenog blagajnika g. Josipa Ferlana i sjeliv se prinosom za sručinju "Djäčkog podpornog družstva" u Pazinu, zadovoljni razili se svakoj svojoj kući! — Ugleđali se i drugi Kastavci u njih i naslijevali ih!

lestni i to sve dotle, kako propisuje § 8. družvenih pravila.

Predsjednik pozdravlja prisutne goštovе, zahvaljuje im i preporuča družvo dalnjoj njihovoj pažnji. Zahvaljuje osobito obč. glavar g. Kazimiru Jelusiću, što sborom i tvorom podupire družvo i što mu ide na ruku, gdjegod što užreba.

Odgovara u ime svih, obč. glavar g. Jelusić, preporučujući članovima, da budu među sobom složni i pripravni, da sasvjetovali vrš dužnosti prama družva. Neka svatko između njih uznasto, da pridobije kogov novog člana, kako bi se udrugu podvostručila. Neka se negleda na osobnosti, već na korist udrugu i s njima se nadaj Bog potrebe.

Kako ova udruga obuhvaća samo kupanje Rubesi, Spinčići, Trinajstici, Matulji i Jurčići, moglo bi biti barem još 5 ovakovih udrugara u Kastavčini, da se i druge županije slože i ustanove slične udruge. Težko im ne bi bilo, put im kaže udruga sv. Mihovila, po pravilih koje bi mogli ustanoviti slična društva i sklopiti između sebe zajednicu. Pridružili bi se mogli i iz susjednih občina k istoj, kad bi i tamo ustanovili udruge. Prinose što ih plaća svaki udrugari od 4 krunе ustupnine jednom za uvjek i svaki mjesec 1 kruna i 25 para članarine, to zdrav uz dobro volju lako učini, pak nedaj Bog bolesti siguran je za liekove i liečnika i za uzdržavanje a da mu ne trpi obitelj, niti da spade na teret občine i može reći, da ga tjudja milost uzdržava. Uz liekove i liečnika dobiva bolestni član na tjedan 10 kruna kroz 15 tjedana podpore, kroz drugih 20 tjedana 5 kruna na tjedan i to koncem svakoga tjedna. Iza 35 tjedana može dobiti još izvanrednu podrštu. A za slučaj smrti ne treba se obitelji zadužiti, kada prima od udruge 100 kruna za pogrebne troškove udruge.

U nadzorno vijeće izabrani su jednoglasno dosadanji odbornici, i to slijedeća gospoda: — Profesor Vjekoslav Šinčić, Ignacij Šinčić iz Rubesove i Fran Dukić iz Trinajsticeve.

Odbor se je konstituirao izabравši tajnikom g. Matu Mavar a blagajnikom Josipa Ferlan.

Odlučujući predsjednik izriče se hvala. — Novi predsjednik Ferlan zauzeo mjesto zahvalio se je na povjerenju i obećao iz svih sila nastojati o napredku udruge. Skupština kliknuće gosp. predsjedniku Živoje!

VI. Razni prediovi:

Na opakzu blagajnika g. Ferlana, da mu nije moguće raditi toliko za udrugu a da dosadanji nagradom, jer pomnoženjem članova udruge, pomnožili su se i blagajnički poslovi, odlučuje skupština dati blagajniku za god. 1904. nagradu od 60 kruna i to za trud i usput sobe sa razsvjetom u družvene svrhe.

Odlučene su nadalje uredovne ure kad išuvi članovi dolaziti uplaćujući članarinu ili primati na temelju pravila podpore u družvenim prostorijama i to u nedjelju i blagdane zimsko doba od 2 do 4, u letnje doba od 3 do 5 sati po podne. Na predlog više udrugara zaključuje skupština, da se u mjeru t. g. dade po mogućnosti zabavu u korist udruge a isto tako drugu nedjelju oktobra, kada se po starodavnom kastavskom običaju slavi Miholj u Rubesovoj županiji. Za slučaj slabe vremena, da se zabavu odgodi na drugu nedjelju, kako se odgadjava slavlje na brežu kod sv. Mihovila.

Obč. glavar Kazimir Jelusić savjetuje, da udruga neruči koristnih knjiga i novina za udrugare, kako to propisuje § 1. slovo b.) i § 40. družvenih pravila, jer je svrha udrugi ne samo podupirati članove, već da se isti što više izobrazuju, te obećaje u to ime za početak knjižnice udrugi do tridesetak knjiga darovati.

Skupština odobrava i hvali g. obč. glavaru, a isto tako zahvaljuje prisutnom g. Franu Dukić-Diraciću iz Kastva na darovanju 10 kruna i g. Ivanu Baćiću iz Jurčićeve na darovanju 2 kruna prigodom skupštine te družvenom liečniku g. dr. Kajetanu Daboviću, koji je očitovalo, da će 20% popusta kod liečenja bolestnih članova, samo da može udrugu bolje napredovati.

Na upit g. liečnika dra. Dabovića, pošto je nejasno u pravilima, odlučuje skupština, da imaju jednak prava primati podpore članovi, koji bi bili unesrećeni, da im se n. pr. mora odjiliti ruka ili noge ili što slična a da drugčije ozdrave, jer nesposobni za rad svojedno kao i bo-

HRVATI!
— kupujte žigice —
Družbe
*** sv. Ćirila i Metoda**
za Istru.

Franina i Jurina.

Fr. San ti ja Jure rekao, da nate Anzulo i Slocarčić biti do smrti prijatelji.

Jur. Imas pravo, ma ki bi bil to danas leto dan rekao?

Fr. Jas, zač sam znal, da je Šloearić šegavejti od Anzula.

Jur. Ma pur deju, da j' Anzulo Šlocarčić rekao, da ni za Ćića barka.

Fr. Ca da on nezna cesti delat?

Jur. Aj si, ma Anzulo de, da ne dobro.

Fr. Čemo videt ki će paliju dobit.

Pogled po Primorju.

Puljsko - rovinjski kotar:

Na pošti u Zadru neznam gdje je Pula.

Pred očima imamo jednu kuvertu sa šepom i isto pisanim naslovom: Odjednom gospodinu N. N. — Pula (Istra). List sa ovim naslovom bio je predan na pošti u Zadru dne 9/2 1905 (kako se vidi iz poštanskog pečata), te je odpremljen u Prag i dospijao tamo 11./12. 1905 (pečat poste), zatim u Polin 12.2. 1905. (pečat) i napokon u Puli 13. 2. 1905 i ovdje točno naslovniku predan.

Ovo se je dogodilo na jednom poštanskom uredi u Dalmaciji, gdje mora svaki činovnik da pozna hrvatski jezik, jedini kojeg narod tamо govorи. Sto je uzrok ovoj nepodobnosti neznam, ali nam se nameće sumnja, da li nije možda po sredini mržnja prema hrvatskom jeziku i narodu kojeg zadarskog gizdelina za dojenog nespasenom idejom »madre-patria« ili pak kojeg nametnutog »kulturno-ekonomskog«, koji je prije kod kuće kose paš, pak nakon dvanaestogodišnje službe u kasarnama, poslan u Dalmaciju da usrećuje hrvatski puk.

Veliki ples „dalmatinskog skupa“ u Puli.

Za ovaj ples koji će biti u utorak dne 28 februara t. g. počće je odbor razasilići veoma krasne pozive. Upozorju se ponovno sva ona gospoda, koja nisu dobila poziva a žele posjetiti ovaj ples, neka se radi poziva obrate na odbor, jer pristup na ples je dozvoljen samo onima koji se izkažu pozivnicom. Po širokoj djelatnosti odbora te velikom zanimanjem ljudstva plesa i liepe zabave, običaje ovaj ples da će biti krasan i ugoden. Odbor je prikrbov veoma ukusne plesne redove u formi male knjižice, koje će se dijeliti na plesu krasnim spolj. — Kotiljoni su i na ovom plesu izključeni, jer svuda danas na elegantnim plesovima ovaj običaj izumre, nu to se je odbor pobrinuo za krasne kitice živog crvenca, te će pojedina dama dobit od svog kavalira po kiticu crvenca, kao i življii ukraš svoje riječnosti. — Do utorka nije daleko, s toga gospodice i gospodice prijonte živo uz rad i pripravljajte se za ples.

Pisma o izborinu. Ovdajni nas vredni drug „Omnibus“ počeo je u br. 104. od 18. o. m. priobaviti pod naslovom „Pisma o izborinu u Puli 1905.“

opis poslednjih izbora za občinu Pulu formi pjesme a u vrlo uspješnom narodnom stilu. Stalni smo, da će naš narod na Pulićinu: sa slašću i zanimanjem čitati svoje nedavno junatki vodjene izborne borbe. Pjesma će biti otisnuta u posebnoj knjižici, te se može dobiti u ti skari J. Krmotić i dr. Pula.

Iz Rovinja nam piše, da su tamo počeli čituti pomanjkanje pitne vode. Prošloga četvrtog doplovio je parobrod „Brioni“ iz Pule kreat vodom više puta za privatne osobe, a ratni brod „Nimpha“ dovezao je vodu za okružno sudište i za tamnicu. Na rod se zabrinuto pita: Sto će biti po ljetu za narod, a ne za vas i vaše sinove? Kad već sada neimamo vota?

Lošinjski kotar:

† Pavao Tarčić. Dozajemo, a to žalibote, po osobi u Puli, da je na Dubašnici umro dne 9. tek. Pavao Tarčić, občinski tajnik, u najljepšoj dobi od 24 godine. Pokojnik blaga srca, dika svojih roditelja, nakon dugotrajne i težke bolesti, oslobođio se zemaljskih muka i otišao Bogu na istinu. Za njim žale učvijeni roditelji i mnogobrojni rođaci, znanci i prijatelji. Njihovu žalostu pridružujemo se i mi, a milom pokojniku bila lahka hrvatska domaća gruda, kojoj je bio dušem i sreću odan.

Vrbnik 12. II. 1905. Na čast službi Hrvatskoj čitaonici „Frankopan“, koja se svojski zauzimlje, kada da probudi zaspalu svest gradjana drevnoga grada Vrbnika. Pred nekoliko tjedana priredio je „Frankopan“ za svoje članove večernju zabavu s tombolom. Dne 29. siječnja družbeni ples, koji je u svakom pogledu sjajno izpao. Divota je bilo gledati naše Vrbanke u narodno-svadbenoj nošnji.

Dosta velike prostorije nisu dostajale mnogobrojnom svetu, premda je bio ulaz dozvoljen samo članovima i pozvanicima. U nedjelju 19. tek. bio je opet drugi družbeni ples, koji je ispac još ljepše, nego li prvi. Na 6. ovoga mјi. obdržavala se je oprosna večer nekojim članovima, koji su odputovali u Ameriku, a do mala priredit će se predstava.

Po svemu se vidi, da su ljudi oduševljeni za družtvoto, te ih veseli napredak Frankopana.

Sraku toliko javlja se po koji novi član, a bilo bi ih i više, da družtvoto nije ozloglasila stanovita kluka, kojoj nije počudni okupljanje ljudi za zajednicu.

Nu ovo družtvoto, kad je do sada slavalo toliko zaprijeke, koje su mu zlobni jezici na put stavljalji, sve će više jačati, čim ga budu više mrzili.

Dobrij. Veleučeni gosp. uredničko! Počeli ste primati vesti i od ove občine, a i pravo je, da tim seznam i Vaši veleničenjeni čitatelji za noše revolje.

Občina naša broji preko 4000 stanovnika i tako je razrešena na otoku Krku kao što nijedna druga. Načelnikom nam je Anton Barbić, a recimo, sin njegovog tajnika uz 1000 K plaće, bez svake naukovne naobrazbe. Nego čuje sto je naše ugledno obč. zastupstvo pod vodstvom ove dvojice, t. j. otca i sina učinilo. U posljednjoj sjednici zaključilo se, da se odustavi obč. ličenika, što je ovaj donekle i zaslužio, ali istodolno moralo se odlučiti, da se razpiše natječaj za obč. ličenika ili da se stupi u dogovor sa komjutom od susjednih občina. Nit i jedno ni drugo naši odabranici otiči učinili nisu i tako će se dogoditi, da ćemo do tri mjeseca ostati bez ličenika, te će siromah tudićem ličeniku za možbitalni posjet i do 40 K morat platiti, kao što se ovakav slučaj žalibote već više puta i dogodio.

Uzveckakle u obzir razrešenost ove občine, dostatan broj stanovnika i odljenost drugih občina, neophodno bi potrebno bilo, da u ovoj občini stanjuje ličenik, kako je to juči i v. valo, čime se nebi občina ni najmanjim nametom obtegrila, jer vidimo, da namet občine u ovo vremje što kod nas ličenika neimamo, ni paru se snizio nije, pa makar se pla-

ćala polovica manje za ličenika. Nu da naša občina ne ima u svojem središtu obč. ličenika, nego se služila onim iz Omiljša, imadeno opet zahvaliti našem velemožoom načelniku Barbalju, jer i pinkuzi na krovu već znadi, da bi sada njegov drugi sin Josip morao zatrčiti svoju „dragoriju“. Dakle narode!

Radi koristi načelnike za njegove sinove, ti moraš da trpiš, a twoji odabrani očci zastupnici, to ne vide, ili ako vide, to je straha pred desetihiljadnim bogatašem načelnikom, — držcu i štuce. Srati ih budu! Načelnice, dovikuje vam se: kad hoćeš za narod, a ne za vas i vaše sinove? Do vidova opet uz Vašu dozvolu uredniče!

Voloski kotar:

• Narodni Dom u Mihotićima.

I taj se „Dom“ — to je ljepe i svake hvalje vrijedno djelo naših prijatelja u Mihotićima, Francetićima i Rukavcu — dogotavlja ovi dani. Dozajemo, da će se stvareno otvorenje „Doma“ proslaviti dne 4. ožujka o. g. U ta se svrhu čine već i odnosne pripreme za koncerat, predstavu, pleš itd. Već je sada interes za tu svečanost velik. U Mihotiću se i dosele zalazio vrlo rado. Položaj ugodan, narod vrijedan, kapljice izvrsne — sve je to privlačilo naše lude iz okolice. Sada pak, kad se onaj simpatični kraj može povoljiti još i sa svojim gizdavim „Domom“, ne ima sumnje, te će naš svjet i još češće i radije hrliti na drevna svoja „Brda“, naše je, da ne će nitko prepustiti zgodje, da prigodom velike, gore pomenuće, svečanosti ne posjeti našu vrhu braču Mihotićima i sreću odan.

Pazinski kotar:

Ispravak. Gosp. Belulović, filozof nabeckoj univerzi poslao nam je ispravak na dopis iz Boljuna uvršten u 6 broju Naše Sloga. Zalima što je gosp. Belulović protegnuo na sebe, što se na svršetku dopisa veli. Ovdje nani je pak draga izlaknuli da se ono nije ticalo ni iz daleka gosp. Belulovića, nego ako se ne varamo, jednog sveučilištarca koji nije iz Istre. Toliko na čest gosp. Belulovića a na uhar istine. — Uredničto.

Imenovanje. Veloč. g. Ivan Mandić,

dub. pomoćnik u Žminju, imenovan je

zupe upraviteljem u Lindaru. Čestitamo

našim Lindarcem, što su dobili čestitoga

dusobrznika i rodoljuba!

Porečki kotar:

Podružnica „Dražbe sv. Cirila i Metoda na Lazih občina Motovun“ Ora od malo vremena ustrojena podružnica, bujno cvate već u svom početku. Ona je dosad priredila već dvije zabave plesom, t. j. prvu 22. proslog siječnja i drugu 21. t. g. mјi. Čist dobitak bio je oko 60 kruna. Ta je mnogo za Laze. I pisac ovih redaka prisustvovao je obim zabavam te se je uprat divio onoj čelici njezinih članova, sokolova, koji se natječu, da što sjajnije izpade zabava u svakom pogledu. Muleno je selo Laze, samo 19 kuća brojeva, okruženo k tomu sa izredima i Talijanima. Ali ipak klisure su oni, ne daju se, zabima i noktima brane svoj jezik, svoju narodnost. Tu nije razlike izmed starca i mladića, oni su srdećim svim učinili. Koje im složno toče za dobrbit svog poštovanog naroda, što oni svakom zgojom i djelom pokazu. Da su druga mjestra po Istri poput Lazih, hrzo bi ne baravno, nametnuto, protuzakonito izrodovali talijanskoj klicki odvzvono; sunce pravde sinulo bi brzo i na naša vrata. Živili svitci Lzauči! Napred složno za svetu stvar!

Koparski kotar:

Iz Buzeta, janara 1905. Vredno je da javimo čitaocima „N. Sloga“, da se u posljednjoj sjednici zaključilo, da se odustavi ličeniku za možbitalni posjet i do 40 K morat platiti, kao što se ovakav slučaj ličenika neimamo, ni paru se snizio nije, pa makar se pla-

sto bi bilo dovedeno više, da je bio ovaj sajam najavljen javno širem občinstvu. Da se dade ovom prvom sajmu veselo i svečano lice, u ovaj dan vijale se na sajmu velike narodne zastave uz nekoliko carskih. Licit dan dovre amo mnogo razdona ljudstva; svakome se lice sjajilo od vesela. Seljanin i gospodar naš nagledao se svoje brige i odhrane: svoga ljepe ugojenog goveda, a u zastavi svojoj ugledao ujedno znak pobjede i bolje budućnosti. Židovski „Piccolo“ se na ove hrvatske barjake vrlo ljušto u jednom od svojih brojeva. Njemu niesu drage! Vjerujemo! Svakako nije mu po volji; ni sajmiste ni blago naših gospodara pak već i to, da se je držao sajam, nije mu za stalno drago. „Židovac“ i njegov dopisnik iz Buzeta radje bi vido pusti i gole kuce hrvatske bez blaga i hrane, i ljudje gladne i zapušteni, pa da služe robski Talijanci, naučenu tovili se knetskim željevinama. Plaže se narodno-hrvatskih zastava oni, koji u njima nazivaju križ na grobu svoga paščavanja i zaledjela, bojali se neimadu oni, koji dobro misle i rade. Naš narod paku neka znade, da dok se bude njegova narodna zastava nesmetano moglo vijati u našoj zemlji, da tle neka se ne boji, da će se povratio doba oderušta, blaženjivanja i poniranja. Prošla su ona vremena, kada je nas čovjek, ne poznajući sama sebe ni svog naroda, služio prepokorno Šaci Talijana i izroda u građevu, donasajući njima sve i svašta i rednju krajcaru, jaj i pile, a za udarje dobiti od ovih poruga, smiehi i jaram robstva osobnoga i narodnoga. Ako i imade još naših ljudi, koji služe robski tudjinci ili se još čemu nadaju od ovoga, ali ipak velika većina naše križi učiši učivali sama svoju muku i plod svoga pota; hoće svoj svoga služiti i pomagati mu, nastoji sam sa svojom braćom graditi kuću srće i slobode svoje. Oni naši, koji neće, da dolje budu tlačeni od neprjatele, cni ujedno ljuhe svoj materinji gorov i narodnu svoju zastavu. Jedno i drugo častno je i vredno, a i dopušteno, jer smo u Austriji, jer naša zastava hrvatska je zastava, a hrvatski sav narod podanik je našeg cara i kralja Dakia? Ti to sve značes dobro, čitulski dopisnike, ali ipak smeta li naša narodna zastava i boji se je ti i troji, imale i razloga, jer tam rusi vaše kule i dvore. Al ipak popusti će morati sili i vremenu i priušti se na njene lepe boje, jer su prošla vremena narodnog tutorstva, vremena hrvatsko-slovenskog neznanja i sužanstva, prošla su vremena izisavanja i izrabljivanja naše krvi; mnogo je toga prošlo i još mora proći, pak će Židovac još deblje suze roniti za blaženjem, sretnim danima, koji znače za nas sramolju i nedostojnost. Mi sasmo dobro poznato duševno stanje dopisnika; on se sjeća prošlosti.

Nessun maggior dolore, che ricordarsi dei tempi felici nella miseria.

U zadnji čas dozajemo, da će Šterped dozorka nabaviti veliku hrvatsku zastavu na veselje talijanskog dopisnika, za kojim će se povesti i druga sela buzelake okolice. „Piccolo“ se tuži na vodovod buzelki, sto ne će da dozadja u grad dostatno vodo. Kaže, da bi ga valjalo popravili, a mi kažemo, neka manje gradjani prospilju vodu badava u svojim stanovima, kao u prkos. I mi se tužimo na vodovod, jer zbilja neudgovara sasma erojoi svrsi; žao nam je i to, da je hrvatska obč. uprava potrošila oko 36 hiljada kruna za taj vodovod, koji ponajviše koristi onima koji nisu mrze. Ono dakle, što nisu učinile talijanske obč. uprave za svoje poticanjeno gnezdo, dalo im je to hrvatsko zastupstvo. Sada žanje hvalu? Crna nezahvalnost!

Na potocima naše rieke Mirne započelo je sada na buzelščini okolo stotina radnika. Nasi ljudi kuno da malo mare da se okoriste ovom zgodom privrede, jer tobož da ne zapuste svoja polja i život.

pa se je moralo uz domaće radnike uzeti one iz susjednih naših krajeva. Ljudstvo naše radozno gleda u ove radnje, koje neće — po njihovu mišljenju — mnogo koristiti. Vidjet' ćemo! Mi želimo u ostalom, da narodu koriste ove radnje začasno time da zaslubi u ovoj zloj godini, a i trajno, da mu ne pravi rieka sa derćim i divljimi pritocima mnogo kvara polju i liva dama.

Razne primorske vesti.

Atentat na strica ruskoga cara, velikog kneza Sergija. Prosljega petka pa je žrtvom revolucionarne ruske stranke u prastrom sjedištu ruskih careva Kremlju u Moskvi stric cara Nikole, veliki knez Sergij. Njega je imala osobito na zubu revolucionarna ili nihilistička stranka, jer ga je smatrala glavnim protivnikom takozvanih liberalnih promjena. O samom atentatu pripovedaju listovi, da se je veliki knez vozio rečenog dana u 3 sati po podne u Moskvi s Nikolajevoga trga, preko Senatskoga trga. Za njegovom kočnjem isle su dve druge kočije s tajnim redarstvenicima. Kad je kočija velikog kneza Sergija proizala nimo sudbene palače, vozile su se pred njom jedne saonice, u kojima su bile dve na gradjanšku odjevene osobe, među njima jedna u radničkom odjelu. Kod sudbene palaće pustili su oni, koji su se vozili u saonicama, da kočija velikog kneza Sergija ide pred njima. U tom času bačena je bomba pod kočiju velikog kneza. Eksplozija je bila tako žestoka, da su se porazbijali svi prozori na sudbenoj palaći. Kočija se je svračala na komade, a poplašeni su se konji razbijali. Veliki knez Sergij ostao je na mjestu mrtav. Glava i noge su mu odkinute od troupe, dok mu je odioči sasvim razderano. Kočija velikoga kneza zadobio je težke opekline, kojima je na putu u bolnicu podlegao. Eksplozija čula se je daleko u okolini.

Atentatori, čiji su imena nepoznata, uapšeni su. Jeden je atentator rekao:

"Meni je svejedno, ja sam učinio svoju stvar".

Cim je velika kneginja Jelisava supruga umorenoga dobila groznu vest, odmah se je požurila na mjesto nesreće. Razmrskani dijelni tjeles velikog kneza kupljeni su i odneseni u Nikolajevu palaču.

Velika kneginja Jelisava Feodorovna nalazila se je u času, kada je počinjen atentat na njezinom suprugu, u radnoj sobi u Kremlju, gdje je bila zabavljena ustanovljenjem mlodara za žrtvu rata. Kočija je već bila pred vratima, jer se je velika kneginja htjela odvesti u guvernerovu kuću, da se onđe sastane sa svojim suprugom, koji je htio također onamo poći. Odmah poslije eksplozije opazio je jedan redarstveni činovnik jednog čovjeka, te mu je pošlo za rukom uapsiti ovoga, premda je bio oboruzan revolverom. Uapšnik, koji je zadobio mnogo rana od trupa bombe, nije tojio, da je ubojica, te je izjavio, da nosi sa sobom revolver za to, da na svakoga puca, koji mu stane na put. On je izrazio svoje zadovoljstvo, što nije bilo velike kneginje s njezinim suprugom, ali nije htio kazati, kada je ni što je. Atentator je na dalje izjavio, da je član revolucionarne socijalističke stranke.

Glava velikog kneza Sergija je sasvim razmorskana; moždani su mu se razprskali po pločniku. Jedna žena pokupila je pojedine dijelove mrtvog tela i predala ih redarstvenom povjereniku. Jeden redarstveni činovnik digao je listnicu velikog kneza, u kojoj su se nalažili novci i pisma. Kod atentatora nadjena je novčarka s 10 rubalja. U 4 sata poslije podne odslužen je u prisutnosti velike kneginje, kao i svih vojnih i gradjanskih oblasti prvi, a na većer 8 sati drugi parastos za velikog kneza Sergija.

Ruski veliki knez Sergij Aleksandrovic, četvrti sin cara Aleksandra II., rodio se 11. maja g. 1857., bio je dakle u 48. godini života. On se je oženio g. 1884. s velikom kneginjom Jelisavetom Feodo-

rovnom, rođenom hesenskom princezom Jelisavom, sestrom ruske carice Aleksandre Feodorovne.

Radi predsjedničkoga mjeseta: Rovinju. Radi popunjavanja mjeseta predsjednika okružnoga suda u Rovinju upravio je slavni i u Trstu proslavljeni zastupnik Mazorana upit na upravitelja ministarstva pravosudja. Dakle Mazorana, ne-pravnik, zastupnik Trsta, postavlja upit radi stvari u Istri! Istarski talijanski zastupnici Dr. Rizzi, Dr. Bartoli, Dr. Bennati i barun Polesini, stidili su se valjda postaviti ga, ali se nisu stidili podpisati ga, i podpisali su ga. Nemarimo izcrpljivali ga, jer nam se čini da bi to bilo prebedasto, samo se čudimo i pitamo: otkuda zna taj gospodin Mazorana, da bijaše devet molitelja za ono mjesto? Od kuda zna da ternu kod višegu suda u Trstu i kod najvišeg u Beču? Od kuda i od koga zna za pohvalne dekrete i za juridicko-publicističko djelovanje nekoga G. Andušia? Otkuda i od koga zna, da su proti istom G. Andušiu bile podnešene u jurističnom ministarstvu razine pritužbe, i da su se iste izkazale neznatnim, da dječinskim? — Proslavljeni Mazorana za jedno sa rečenim istarskim Talijanom pita upravitelja pravosudja, da njim kaže, da li će u buduće namjerati na znamenitiju sudbenu mjestu shodno kvalifikovane Talijane, ili da jasno reče, da su oni, Talijani, izključeni od takovih znamenitijih mjesti?

Volika špilja. Iz Slivlja, občina Matteria, piše da su tan o odkrili veliku i sijajnu podzemaljsku špilju. Špilja ta, da je ne samo obzor na njezinu veličinu, već osobito radi njezine krasote i znanstvene vrijednosti vrlo zanimiva. Dva muškarca, koji su onomadne posli u jamu u 6 sati u jutro, da ju pregledaju, vratiše se iz nje tekar u 9 sati na večer.

Trčanska podružnica „Slovenskoga planinskoga društva“ stupila je u dogovor sa upravom porezne občine Slivlje kako bi preuzeo od iste upravu te špilje,

Narodni biljeg za Istru.

Upozorju se ovim putem svi rođibili, da narube za „Narodni biljeg za Istru“ prima Klub sv. Ciril-Metodski zidari, u Zagrebu Preradovićeva ulica broj 34. — Umoljavaju se rođibili, da se zauzmu oko trgovaca ili trafikanta u onim mjestima gdje se još narodni biljeg neprodaje, da istoga cim prije narube.

Trgovci odnosno trafikanti ako zahtijevaju, dobivaju u ime odštete 10% praviziju. Narodni biljeg je po 2 filira. Isti se priljeputi na karte dopisnice, služi mjesto vignete itd.

Naša braća Slovenci i Česi razpočavaju svojih narodnih bilježnih pripomoći s mnogo svomu pridignetu, blagostanju i napredku. Kod istih je običaj da gostione i kavane drže narodni biljeg, te je gostoničar odnosno kavunar dužan nakon potroška od 2 K svakog gosta, da jedan biljeg razdere. Nadaju se „Narodni biljeg“ kod spomenute braće uveli študio te razni novčani zavodi. Ovim putem upozorju se rođibili da bi i oni taj primjer imali slijediti.

Rodoljubi! zažumite se za narodni biljeg, te tim cete mnogo doprinesti k spasu Istarskih Hrvata.

Raspisana mjestra za c. k. bilježnike.

Otvoren je natječaj za c. k. javnog bilježnika u Buzetu i Krku. Rok natječaja traje četiri tjedna poslije trećeg utvrđenja natječaja u »Osservatore Triestino«.

Imenovanja učitelja. Zemaljski odbor za Istru imenovao je gosp. Miroslava Grosmana učiteljem I. reda i ravnateljem župne pučke škole u Kastvu; gosp. Ivanna Deltreppe učiteljem II. reda na muzičkoj pučkoj školi u Malom Lošinju; g.dj. Vjekoslav Makarović učiteljicom III. reda na mješovitoj pučkoj školi u Jelsaniji; g.dj. Albinu Zandomani učiteljicom III. reda na mješovitoj pučkoj školi u Galjancu; g.dj. Mariju Fišinich-Lusinu učiteljicom II. reda na zenskoj pučkoj školi u Cresu; g.dj. Terezu Fonchassin učiteljicom II. reda na pučkoj školi u Motovunu.

Umirovljenje. Službeni vojno-naredbeni list za c. k. ratnu mornaricu javlja, da je fregatni kapetan g. Dušan pl. Preradović, sin neumrloga našega pjesnika Petra Preradovića, umirovljen.

Knjige „Matica Hrvatske“ za g. 1904.

Ovih dana prispije su knjige „Matica Hrvatska“ na povjerenika: Uprava „Nase Sloge“, tiskara J. Krmotić i dr. u Puli, via Sissano-Diana. — Gg. članovi se umoljavaju, da dodju dignuti knjige kod povjereničta u Puli, koje jest je d i n o od više godine već ovlašteno raspaćavati matične knjige za grad Pulu i okolicu.

Veliki Cirilo-Metodov ples u Trstu.

Podpisani Odbor za veliki Cirilo-Metodov

ples u Trstu ujedno moli sve one, kojima

je poslao ustupnice, da blagoizvole svoje

prinose pripisati cim prije blagajniku g.

Družba Černe-tu u Trstu, Via S. Spiri-

ridione broj 7.

ODBOR

za veliki Cirilo-Metodov ples.

Razni prirosi:

Držbi sv. Cirila i Metoda za Istru pripisala preko naše uprave:

Br. 1. Br. 2. Br. 3. Br. 4.

Br. 5. Br. 6. Br. 7. Br. 8.

Br. 9. Br. 10. Br. 11. Br. 12.

Br. 13. Br. 14. Br. 15. Br. 16.

Br. 17. Br. 18. Br. 19. Br. 20.

Br. 21. Br. 22. Br. 23. Br. 24.

Br. 25. Br. 26. Br. 27. Br. 28.

Br. 29. Br. 30. Br. 31. Br. 32.

Br. 33. Br. 34. Br. 35. Br. 36.

Br. 37. Br. 38. Br. 39. Br. 40.

Br. 41. Br. 42. Br. 43. Br. 44.

Br. 45. Br. 46. Br. 47. Br. 48.

Br. 49. Br. 50. Br. 51. Br. 52.

Br. 53. Br. 54. Br. 55. Br. 56.

Br. 57. Br. 58. Br. 59. Br. 60.

Br. 61. Br. 62. Br. 63. Br. 64.

Br. 65. Br. 66. Br. 67. Br. 68.

Br. 69. Br. 70. Br. 71. Br. 72.

Br. 73. Br. 74. Br. 75. Br. 76.

N. N. Za počasnilo uspomenu blago-

pokognog g. dr. D. Vitezića daruju:

Maretić Niko, trgovac, Pula

Stihović Josip, Pula

Krmotić Josip, Pula

Križ Lacko, Pula

Suljagić Viktor, Pula

Novi list, Rieka, sakupljeni te-

cajem godine 1904.

Plemenitum darovateljem svedro se

zahvaljuje

O d b o r

1—

Za počasnilo uspomenu blago-

pokognog g. dr. D. Vitezića daruju:

Maretić Niko, trgovac, Pula

Stihović Josip, Pula

Krmotić Josip, Pula

Križ Lacko, Pula

Suljagić Viktor, Pula

Novi list, Rieka, sakupljeni te-

cajem godine 1904.

238—

Plemenitum darovateljem svedro se

zahvaljuje

O d b o r

1—

Lišnica uredničtva i uprave.

Prijatelju u Liburniji. Pitate čemu

tužljake. Evo zato. Citali ste bez dvojbe

našu opazku u posljednjem broju izpod

viesti: „Gradnja ceste u Opatiji“

Recite nam po duši nije li žalostno, da

moramo uz tolike narodne odvjentnike, za-

stupnike, učitelje, čitavu četu svenčilišnih

djaka i bezbroj ostale inteligencije u našoj

Liburniji pabirci važnje vesti o Liburniji

iz vanjskih ili tudižih nam novinah? Ne

sjecate li se, kako smo mi bili još kao

gimnazijaci srstni, ako smo mogli našemu

listu dojaviti kakva novost? A danas? E,

danas je komodnije kritizirati nego li za-

sukati rukave pak pomoći. Da ste nam

zdravi i veseli!

Dr. L. FÄRBER,

štropski liječnik u Gorici prepisava je uvjek sa najboljim uspjehom osobama, koje su dule bobole

na živima

željezno vinovo

G. PICCOLIJA

dvoraskog dobavljajući i ljekarnika

u LJUBLJANI.

Boca od pola litre stoji 2 K, a vanjske

se naručuje kretom pošte obavljaju.

1—

Poziv.

Budući da se redovita opća skupština Posojilnice in hranilnice v. Kopru, vknjižene zadruge z neomejenim poroštvo, sazvana za 23. februara 1905. nije mogla obdržavati toga dana radi nedostatnog broja prisutnih članova, pozivaju se tim p. n. gg. članovi opet na redovitu opću skupštinu, koja će se obdržavati u Kopru, u posojilničkoj vlastitoj kući ulica Annunziata k. broj 787. dne 12. marca 1905. u 9 sati prije podne.

DNEVNI RED:

- Izvješće upravnog odbora o djelovanju zadruge u godini 1904.
- Izvješće nadzorstva o računima za godinu 1904.
- Odobrenje zaključenog računa za godinu 1904.
- Izbor upravnog odbora za god. 1905.
- Izbor nadzorstva za godinu 1905.
- Slučajni prijedlozi.

ODBOR

Posojilnice in hranilice v. Kopru.

Broj 495.

Oglas.

Daje se na obće znanje, da će se zivinski sajam na Fontani kod Buzeta uslijed određbe c. k. Namjestništva u Trstu od 17. aprila 1904. broj 8792/II. obdržavati svakog drugog četvrtjeg mjeseca januara, marta, maja, lipnja, septembra i novembra, a kad bi taj dan bio Lkuglan, slijedećeg djelatnog dana.

Glavarstvo občine.

Buzel, 21. marta, 1905.

Načelnik:

A. Klarić v. r.

POSJED

prije „KOŠARA“ na briegu Kastanjeru u PULI, sastojeći od kuće, štale, oranice, vino-grada i voćnjaka

prodaje se

ili

daje u najam.

Pobjliže upute daje c. k. šumar

J. Gratalich u Puli.

Br. 268.

Svoji k svojim
Skladište pokućtva
goričko-solkaško
STOLARSKE ZADRUGE
(prije Antun Černigoj)

TRST

Via di Piazza vecchia 1, polak crkve Sv. Petra

Tvornica sa strojevnim obratom.
Pokućtvo izrađuje se samo u poči izsušnim drvom.

Konkurenčna izkućnica — Za solidnost
se jamči.

Prodaje se također uz mjesecnu
odplatu.

Zastupljivo u Trstu, Splitu i Aleksandriji
Ilustrirani cienici se šalju na zahtjev.

Koristno za vinogradare!

Upozorju se gospoda vinogradari u njihovom vlastitom interesu, da će izbor

Sumpor „ALBANI“ iz Pesara

raspavačati i ove godine jedino skladističnu tvrdku

PAOLO ROCCO & NIPOTI u TRSTU

i prodavači u pokrajini ovlašteni od liste tvrdke.

Istarska Posuđilnica u Puli

Prima zadrugare, koji uplaćuju zadružnih die洛ova jedan ili više po kruna 20.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član istoga 4%, kamata čisto bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 100 K bez predhodnog otkaza, iznose do 400 K uz otkaz od 8 dana, iznose do 1000 K uz otkaz od 14 dana a tako i veće iznose ako se ne može kod uloženja suglasno ustanovio veći ili manji rok za otkaz.

Zajmove (posude) daje samo zadružarom, i to na hipoteku ili na mjenice i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati pr. p. i 3—7 sati po podne; u nedjelju i blagdane osim jula i augusta od 9—12 prije podne.

Družtvena pisarna i blagajna nalazi se u Via Giulia br. 5, prizemno nivo, gdje se dobivaju pobliže informacije.

Ravnateljstvo.

Kapljice sv. Marka, ZAGREB, Gornji grad. Markov trg.

Zdravlje je najveće bogatstvo!

Ove glasorite i nenadkritljive kapljice sv. Marka upotrebljavaju se za vanjsku i unutarnju poruku. Osobito od-tranjuju trganje i kalanje po kosti, nogu i rukama, te izduče svaku glavobolju. One nedostolito spaseno-njo djeluju kod bolesti želudca, uhažaju katar, umiruju izhačivanje, oklanjaju nadluživanje, boli i grčeve, pospešuju bolju probavu, čiste krv i crijeva. Progone velike i male glisti, te sve bolesti od glisti dolaze. Djeluju izvrstno proti hrapavosti i pronukljenosti. Liči sve bolesti jetri i sluzene te koliku i laganje u želudcu. Progone svaku gromnicu i sve bolesti od gromnica dolazeci. Najbolje je sredstvo proti materinici i manjicama, pa tako nemaju manjak u njeljivoj građanskoj i u seljačkoj kući. Dobiva se samo: **Gradsko ljekarnište, Zagreb**. Sada se neka ločno naravi pod naslovom: **Gradsko ljekarnište, Zagreb, Markov trg broj 29** pokraj crkve sv. Marka. — Ne neka se salje napred ili ponazem. — Manje od jednog tuceta (12 bočica) se ne uže. — Cijena je slijedeća i to franko na svaku poštu: 1 tucet (12 boč.) 4 K, 2 tuceta (24 boč.) 8 K, 3 tuceta (36 boč.) 11 K, 4 tuceta (48 boč.) 14-60 K, 5 tuceta (60 boč.) 17 K. — Posjedujemo tisuću i tisuću priznanica, da ih nijo moguće ovdje listati, zato navajamo samo imena neke gg., koja su sa osobilim uspijehom potrebljavaju **Kapljice sv. Marka** te posljednoma ozdravite: Iv. Bartetić, učitelj; Janko Kilić, kr. nadugar; Stj. Borčić, župnik; Ilija Manić, opasanar; Sofija Vuketić, Šilica; Josip Seljančić, seljak itd. itd.

Utemeljena god. 1360.

Gradska ljekarna, Zagreb.

Markov trg broj 29, pokraj crkve sv. Marka.

Zdravlje je najveće bogatstvo!

Kapljice sv. Marka, ZAGREB, Gornji grad. Markov trg.

Pčelno - voštene svieće

po kilogram. K 4.90, u svakoj težini i duljini, iz pravoga, garantirano pčelnoga voska.

Uzraste svieće iz gori imenovanog voska, ukrašene u relifu sa zlatom, vescenim crtežem itd. Isti ukrašeni s crtežom i zlatom, s ukrštenim s oljepljivim crvenicama. Većene svete tarte, I. austrijski sastav, Tamjan lagrima, najfiniji.

Svieće za pogreb po vrlo niskoj cijeni. Za pravlj. distri. vozak Jasline za 1000 kruna.

Gorskih steni (filiji) i stakla za vjetnu lucu — Isto tako sveti pčinjaci (stolni) i navadni, uz vrlo niske cene.

Preporučam se prečasnom svećensvnu, p. n. občinstvu najponajnije.

J. KOPAČ, voštarsica u Gorici.

Visekom kr. zem. vladom proglašena liekovitom vodom rudnicom

APATOVACKA KISELICA

parava alkaličko-muriatna-litija kiselica, vrlo bogata ugljikovim kiselinom, izvrstno i popuk kristala čisto stolno p. če.

Glasoviti liekovički nuktoriteti prepisuju ovu kiselicu s najboljim uspjehom kod svih bolesti probavnih organa i grkljana proti ulozima i reumii, kod želudakog, plućnog, grčevnog i svih drugih katara, proti hemerozidima (zlatnoj fili). Kod boli bubrega, mješura, kamenca, željerna bolesti, zratibl i nakelejki jetara, žkaravice i mnogih drugih bolesti. Prakticano izvrstno i nenadkritljivo sredstvo kod spolnih i mnogih drugih ženskih bolesti.

Analizirala ju prof. dr. E. Ludwig, c. kr. dvorski savjetnik i kr. prof. dr. S. Bošnjaković.

Nagradjena na mnogim velikim strukovnim izložbama sa 15 zlatnih medalja.

„Upraviteljstvo vrela Apatovacke kiselice“

ZAGREB, Ilica broj 17.

Dobiva se u svim ljekarnama, igrovinama, mirisidu, restauracijama i gostionicama.

POZOR!

BOLESTNOME ZDRAVљIE!
SLABOME JAKOST!

PAKRAČKE KAPLJICE i SLAVONSKA BIJEVINA su danas najobjektivnija dva potka lijeka, pošto ta dva lijeka sigurno djeluju sa najboljim uspjehom, prokreneći se put na sve strane svijeta.

PAKRAČKE KAPLJICE

djeluju izvorno kod svih bolesti feludeca crijeva — odstranjuju grčeve i boli želudaca, gone vjetrove i čiste krv — poprijedju proharu, tješnju male i velike gliste, odstranjuju groznici i sve druge bolesti od isti dolaze. Lijeko sve bolesti jetri i sluzene — Najbolje sredstvo proti bolesti maternice i madrona — s toga nesmaju manjati u njednoj gradjanskoj ni seljačkoj kući.

Neka svatko naruči i adresira:

PETAR JURIŠIĆ ljekarnik
PAKRAC br. 207. (Slavonija.)

Cijena je slijedeća i to franko na svaku poštu su:
12 bočica (1 duvel) K 5— 36 , (3 dučeta) K 12-40
24 bočice (2—) 8-60 48 (4—) 16—
60 bočica (5 dučeta) K 16—

Manje od 12 bočica se nešalje

SLAVONSKA BIJEVINA

rađa se upravo sjajnim najboljim uspjehom proti majstardanju, prsobolji, pronaklosti, hrapavosti u grlu, teškom disanju, astmi, probadanju, katuri, odstranjuje guste aline, te djeluje izvrstno kod svih moći i najstarijih prsnih i plućnih bolesti.

Cijena je slijedeća i to franko postavljena na svaku poštu:

2 originalne boce K 3-40 4 originalne boce K 5-80

6 originalnih boce K 8-20

Manje od 2 boce se nešalje

Novac se šalje unaprijed ili pouzećem.

Molim da kle naručiti samu izravno od mene poj adresom

PETAR JURIŠIĆ ljekarnik
PAKRAC (Slavonija).